

vzrok temu prenehanju daljnega razširjanja peronospore je v takem slučaju iskati v tem, ker se je daljna zakužba s škropljenjem odvrnila. O ogromni razploditvi te glivice dobimo pojem ali zapopadek, ako zvemo, da en sam list more zaploditi do pol milijona trsov!

Strupen učinek bakrenih raztoplin na kali peronospore je tako velik, da zadostujejo za njih uničevanje zelo majhni deli tega sredstva (2 do 3 desetmilijonski deli). Vender si pa moramo pripravljati primeroma močne raztopine zatagadel, ker bakrene spojine, ki se držijo listja, redči in izpira dež. Iz navedenega se da tolmačiti, kako pride, da vinograd, ki je bil en dan prej oškropljen, ostane zdrav, medtem, ko je sosednji vinograd, katerega so samo za dan pozneje poškopili, po peronospori zelo napaden; — v prvo omenjenem vinogradu pokončali so s škropivom trsje, ki se je nahajalo na listju, v drugem vinogradu je pa medtem (vsled ugodnega upliva rose ali dežja) trsje sklilo! Vinogradarji pa napačno mislijo, da dež in rosa ali megla zakrivijo strupeno roso! — Vlaga je le vzrok klitja glivičnih trsov; vender peronospore ne prinese ne dež, ne megla, temveč ista nahajala se je za časa dežja že na listju!

Pripomočki zoper peronosporo obsegajo tedaj pokončevanje glivičnih kali — poletnega trsja — na listju. Zato ne smemo čakati, dokler se bolezen na listju že vidi, temveč s sredstvi ali pripomočki proti peronospori, toraj s škropljenjem, se bolezen le odvrta s tem, da glivične kali, padajoče na listje, tam smrtonosne bakrene spojine že najdejo in po njih konec store. (Konec prih.)

Poučni in zabavni del.

Marija Pomagaj.

Odlomek iz romana „Il Trionfo della morte“.

Spisal Gabrielle D' ANNUNZIO.

Bil je nenavaden, čuden in grozovit prizor, nabor ljudij in predmetov nikomur podobnih, zmes s krajno izrednih, nasprotnih in različnih elementov. To je bilo hujše, ko najstrašnejše sanje, katere provzroča môra.

Vse pozornosti večnega suženjstva, vse najgrše strasti, vsa mogoča pokvarjenost; vse hude bolečine in pokveke vernega mesa, solze kesanja, smeh požrešnih; znorelost, strast, zvijača, pohotnost, goljufija, otopelost, strah, skrajno izmučenje, okamenela malomarnost, nem obup, pobožni korali, tuljenje obsedencev, kričanje vrvolazcev, zvonjenje zvonov, bučanje tromb, riganje oslov, mukanje volov, hrzetanje konj. Prasketajoči ognji pod kotli, nebroj sadja in slaščic, izloženo orodje, blago, orožje, nakrasnine, rožni venci; nesramni plesi plesalk, krči božjastnih, pretepanje

prepiralcev, kričanje tatov, katere so preganjali po gneči; najhujši izmeček iz umazanih ulic oddaljenih mest sèm zanešene propalosti, ki je planil po nič hudega sluteči in omamljeni množici, kakor komarji in ubadi po živini, celi oblaki neutrudljivih posiloživcev na kompaktni masi, ki se ne more braniti; vse podle skušnjave podlih strasti, goljufivost za priprostost in neumnost, vsa prekanjenost, pohotnost iz poklica pri belem, jasnem dnevu: mešanica vsega tega je bila tu ter je vrela in šumela okrog Marijine hiše.

Bilo je masivno poslopje, navadnega sloga, brez okrasja, zidano iz rudečkaste opeke in nič ometano. Ob zunanjem zidovju in pod stebri pri stebrišču so si postavili prodajalci raznih svetih predmetov šotore, tam napravili police in kupčevali. Takoj zraven so postavljali potujoči ljudje svoje barake z velikimi podobami krvavih bitek in ljudožerskih poedin okrašene šotore. Križem gleda moški, nedostojnih in sumnih postav, so vabili glasno in bučeče ljudi, naj vstopijo. Nesramne ženske neizmernih meč, zalitih teles in uvelih prs oblečene le slabo v umazane tkanke in kričeče cunje, so hvalile z okornim besedičenjem za rudečim zagrinjalom skrite čudežnosti. Jedna teh izživelih žensk, ki je bila taka, ko da sta jo rodila palček in pohotnica, je pustila poltni opici, da je jedla iz njenih mrzlih, opolzlih ust; zraven nje je pa z moko in karminasto barvo namazan Pavliha polnil v nori gorečnosti ušesa z omamljivim zvonjenjem.

S križem na čelu so se primikali razni oddelki v dolgih sprevodih, prepevaje himne. Ženske so držale druga drugo za roke in korakale zamaknjene, omamljene, široko odprtih, topih oči. One iz Trigina so imele obleko iz rudeče robe, drobno nagubano, zapeto sredi hrpta, skoro pod pazduho; na ledjih so bile prepasane s pisanim pasom, ki je držal skupaj obleko in jo vlekel, da se je napravila guba, ko kaka grba. Korakale so izmučeno, se držale k tlom in široko stopale, vleklo za sabo noge z okornim obutalom. Bile so podobne čudnim grbastim živalim. Nekatero so bile gušaste, in pod suhimi gušami so se jim lesketale zlate verižice.

Maria, eviva!

Iz množice je bilo videti mesečnice, katere so dali na vzvišene odre, drugo nasproti drugi. Glavo so imele zavezano; in nič drugega ni bilo videti, ko slinasta, neprenehoma blebetajoča usta. Govorile so z enakomernim glasom, enakomerno vzdigovale in zniževale glas in pri vsakem zniževanju stresale z glavo. Včasih so povleklo cedečo se slino z lahno sikajočim glasom nazaj v usta. Jedna je kazala mastno karto in kričala: „To je sidro dobrega upanja!“ Neka druga je imela grozovit gobec, v katerem se je z rumenino pokrit jezik včasih pokazal, včasih zginil med pokvarjenimi zobmi. Sklonila se je

včasih k okolu stoječim vsa skrčena, držaje velike, otečene, žilaste roke na kolenih s kupom bakrenega denarja na naročju. Ljudje okrog nje so šli skrajno pazljivo za njo, da ne bi izgrešili kake besede; komaj so se upali premikati, komaj dihali. Le včasih so omočili sesehle ustnice z jezikom.

Maria, eviva!

Nove romarske tolpe so se bližale, šle so mimo, izginjale. Sem pa tje so spale za šotori pod visokimi, modrimi dežniki ali pa tudi kar na solncu stare, od utrujenosti premagane žene po popaljeni travi. Bile so nagnjene naprej, z rokami zakrivaje obraze. Druge zopet so sedele v krogu z nogami spredaj, in so zvečile s težavo in molče kruh in ribezlove kozulje, ne oziraje se okrog in ne nazadaje se hrumne okolice. In bilo je videti, ko so polzeli preveliki požirki po sili po rumenkastih, zgrbančenih grlih, ki so bila podobna želvini koži.

Nekateri so bili polni ran, krast ali brazgotin, škrbasti, brez trepalnic, brez las; niso spali ne jedli; bili so nepremični, udani v svojo usodo, skoro, kakor da čakajo smrti; in nad njihovimi, okostnicam podobnimi telesi je brenčal gost in požrešen oblak muh, ko nad mrhovino po jarkih.

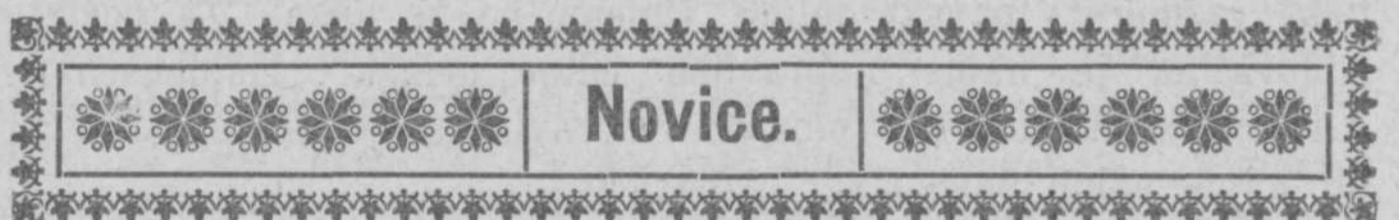
Po beznicah pa in po šotorih, na katere je pripekalo vroče opoldansko solnce, okoli v tla zabitih, z vejami okrašenih kolov, so drugi zadovoljevali svojo požrešnost. Pritrgovali so si bili krajcar za krajcarjem od ust in jih hranili do tega dne, ko so hoteli izpolniti obljubo in nasititi hudo poželjenje po obilnosti, katera se jim je kuhala že dolgo časa med slabimi južinami in trdim delom. Bilo je videti njihove nadlonce nagnjene obraze, premikanje delujočih čeljustij, njih rok, ki so trgale kosove, vse s kretanjo divjih živali, ki so našle nepričakovan grižljaj. V okroglih luknjah, katere so pre naredili v ognjišča, so se kadili veliki lonci, polni modrikastih morskih sadežev; in vabljiv duh se je širil okrog. Mož, ko ženska gladkega debelega obraza, z majhnimi zlatimi zvončki v ušesih, zanilirom popacanih rok, ko kak barvar, je prodajal hladilne pijače, ki so bile take, ko kak strup.

Maria, eviva!

Še vedno so prihajale in odhajale mimo nove tolpe. Množica, ki se je rinila k cerkvenim vratom, je naraščala vedno hujše, ker se ni mogel nihče več zbasati v cerkev, ki je bila že dubkom polna. Glumači, kmečki oderuhi, goljufi, prekanjenci, sleparji vseh vrst so jih klicali nazaj, odvrčevali, zapeljevali. Vsi ti jastrebi so zasledili že od daleč svoj plen, merili naravnost in dobro ter nikdar ne izgrešili cilja. Svoj plen so vabili na tisoč načinov, vzbujali so mu upanje na hipen, gotov dobiček, pripravili so ga z neskončnim pretvarjanjem, da je poskusil, gnati njegovo poželjivost do vročice. Kadar je izgubil zavest in pozabil na vso mero, so ga slekli brez usmiljenja do

zadnjega in sicer na hiter in lahek način; omočenega in nesrečnega so pustili, se mu smejali v obraz in izginili. Toda vzgled ni varoval, da bi ne bili šli še drugi na led. Vsak se je smatral za bolj previdnega in izkušenega in je sklenil, da maščuje varanega tovariša ter šel tako v naglo pogubo. Brezkončno trpljenje, katero je bilo treba prestati, da je bilo mogoče tekom leta pri najpotrebnejših stvareh prihranjeno blago izpremeniti novčič za novčičem v denar, neizrečno trpljenje, povzročča surovost beraške in kmečke skoposti, vse to trpljenje se je kazalo v tresoči se roki, ki je segla po prihranjenem denarju in ga polagala v igro.

(Dalje sledi.)

— **Osebnosti.** Domobranskemu stotniku v Ljubljani gosp. Ivanu Kramaršiču, je bilo izrečeno Najvišje zadovoljstvo. — Adjunkt tobačne tovarne v Sedlecu, gospod Ivan Menzel, je imenovan ekonomičnim tajnikom pri tobačni tovarni v Ljubljani. — Nemški cesar je ljubljanskemu postajenačelniku južne železnice, gosp. inspektorju Evgenu Guttmannu podelil red rudečega orla. — Zdravnik v Žužemberku, gosp. dr. Ivan Skočir, je imenovan distriktnim zdravnikom v Črnomlju. — Nemški cesar je restavraterju na južnem kolodvoru v Ljubljani, gosp. Jakobu Hafnerju, podelil svetinjo reda rudečega orla. — Zdravnik v Šoštanj, gosp. dr. Janko Serneč, je imenovan okrožnim zdravnikom v Velenju.

— **Odvetniški izpit** je s prav dobrim uspehom napravil gosp. dr. Vladimir Ravnihar, odvetniški koncipijent pri gosp. dr. Furlanu v Ljubljani. Čestitamo!

— **Podpora pogorelcem.** Na predlog deželne vlade v Ljubljani je ministrstvo za pogorcele v Zdenski vasi dovolilo zopet 2000 kron podpore.

— **60letnico** je praznoval gosp. Anton Gnezda v Zagrebu. Na mnoga leta!

— **Dijaška ustanova.** Na Dunaju umrli upokojeni računski revident, gosp. Vencel Arko, je zapustil 4000 kron v svrhu, da se napravi ustanova za gimnazijca, ki studira v Ljubljani. Prednost imajo dijaki iz Sodražice.

— **Odvetniška zbornica kranjska** je imela v soboto svoj redni občni zbor. Zbornični predsednik gospod dr. Majaron se je pričetkom zborovanja spominjal umrlih kolegov gg. odvetnika dra. Temnikarja ter kandidata dra. Šumra in zbor se je vznak sožalja dvignil raz sedežev. Poročilo odvetniškega odbora o poslovanju v prošlem letu se je vzelo na znanje. Iz njega je bilo posneti, da so samo ljubljanski odvetniki opravili v prošlem letu 122 brezplačnih zastopstev, in da se je brezplačna praksa pomnožila lani za 24 slučajev. Število odvetnikov, kakor tudi odvetniških kandidatov ostalo je neizpremenjeno, prvih je izkušanih 35, drugih pa 12. Zbor je dobil na znanje, da je odbor storil več važnih sklepov; med temi se tudi nahaja ta, da inseriranje odvetniških pisaren in zagovorništtev po časopisih brez pravega povoda se ne strinja z ugledom odvetniškega stanu; sploh je odbor, varujoč interese odvetnikov, obenem strogo pazil tudi na njih ugled. Poslovno poročilo in poročilo o prejemkih in izdatkih se je vzelo z zadovoljstvom na znanje. Zbornični prispevek za tekoče leto se je določil na 10 kron. — Pri volitvah je bil predsednikom zbornice soglasno izvoljen zopet gosp. dr. Majaron, v odvetniški odbor gospod dr. Krisper kot član, gospod dr.

(zelenim) vitrijolom onečiščeni galici, ki se večkrat v trgovini nahaja, izognilo.

Modra galica mora imeti 98 do 99 odstotkov bakra. Čisti material daje lepo, modro tekočino; z železom pomešana galica je zelenkaste barve.

Preiskovanje galice v kakem kemičnem laboratoriju stane 4 krone.

Tekočina se napravlja tako-le: Modra galica raztopi se v vodi; v to svrhu dene se galica zvečer pred škropljenjem v vrečico, vrečica se obesi v kad, oziroma v sod, kjer si hočemo pripraviti škropivo, tako, da je vrečica pod vodo. Ako bi vrgli galico na dno posode, potrebovala bi dolgo, predno bi se raztopila. Prihodnje jutro zarana doda se apno, raztopljeno in precejeno, tekočina se dobro premeša, napravi se poskus z lakmusovim papirjem, ter, ako se poskus ujema, more se s škropljenjem pričeti. Pred vsakokratnim nalivanjem škropilnice naj se škropivo dobro premeša. Raztopina naj ne bode starejša, kakor k večjemu dva dni; tekočine, katere se po teden dni hranijo, niso za rabo!

Škropljenje naj se vrši tako, da se poškopijo vsi deli listja in grozdjev enakomerno s fino delujočim pršilec; za to je potreba seveda pripravna, fino delujoča škropilnica. Nemarno delo trto oškodi! Naj se ne gleda samo na to, da se delo brže, hitro odpravi, marveč skrbi naj se, da se dobro poškopijo. Zatorej še enkrat! Listje in grozdje se mora popolno in na drobno oprasiti, da škropivo ostaja na listju, ne da bi kapljalo od njega, kar se zgodi, če škropilnica, oziroma pršilec, meče debele kaplje. V vinogradih, ki so zasajeni na vrste, vrši se delo seveda hitreje in popolneje, kakor v nerednih nasadih.

Pri škropljenju med cvetom in ob cvetu mora se oprasiti grozdni zarod, a po cvetu tudi jagodje, ker napada bolezen tudi grozdje, kjer povzroča takomenovane „usnjate jagode“. To se zgodi posebno rado takrat, ako se je prvi dve krati škropljenje slabo in prepozno izvršilo.

Škropilnic imamo dandanašnji mnogo različnih sestav ali sistemov, izmed katerih je več prav dobrih. V obče dobro obnesle so se preuredbe Vermorelovega sistema, na pr. škropilnica „Avstrija“, katero izdeluje tvrdka Franc Nechvile na Dunaju, V. Griesgasse 14, in koji je cena 36 kron. C. kr. kmetijska družba na Dunaju pošilja te škropilnice kot podporo kmetijskim in bralnim društvom in občinam za 16 kron komad; oddaje jih tudi za znižano ceno po 24 kron.

Mnogokrat najdejo se v porabi hidronete (priproste vrtno škropilnice), ki se pa morajo glede vinogradnega škropljenja zavreči, ker je njih delo malo vredno, nepopolno.

Neizmerna škoda, katero je peronospora že povzročila vsled tega, ker so vinogradniki zamudili o pravem času škropiti, bodi vinorejcem v svarilo, ter jih dovesti vendar k prepričanju, da se mora smatrati

škropljenje proti peronospori med vsemi vinogradskimi odpravki kot najvažnejše delo!

Marija Pomagaj.

Odlomek iz romana „Il Trionfo della morte“.

Spisal Gabrielle D' ANNUNZIO.

(Dalje).

Maria, eviva!

Nove tolpe so prihajale, odhajale mimo. Vedno ponavljajoči tok se je valil neprenehoma, valil med pisanimi, mrgolečimi množicami. Ves različni, glasni hrup je prevpila vedno jednaka melodija. Na zadnje je razumelo uho med zamolklim ozadjem raznovrstnega bučanja razločno samo besedo „Maria“. Hvalna pesen je donela skozi ves omamljujoči trušč. Nepopustljivi, pogumni valovi ljudij so se zaganjali vedno iznova proti svetišču, ki je bilo razgreto od solnca.

Maria, eviva!

Eviva, Maria!

Omočena in ogorčena sta gledala Giorgio in Hippolita še nekaj minut nepregledno množico. Zopern sopar se je valil iz nje in sèm in tjà se je pomolil ven namazan obraz šaljivca ali zavezan obraz sibile. Gnus ju je davil v grlu in ju silil v beg. Vendar je imel ta prizor še večjo privlačno moč nanju in ju je držal v gneči, stiski, ju peljal tja, kjer je bilo videti še večjo revščino, kjer so se kazale grozovitnost, nevednost in goljufija v še večji meri, kjer se je razlegal krič, kjer so tekle solze.

„Pojdiva v cerkev“, je rekla Hippolita, ki je bila razburjena, katere se je prijel plamen blaznosti, ki je švigal iz fanatične množice, sileče vedno silnejše naprej, čim hujše je pripekalo solnce na njih glave.

„Ali imaš še kaj moči?“ je vprašal Giorgio in jo prijel za roko. „Ali ne želiš, da bi šla proč? Poiščeva si kak prostor, kjer bi počila. Bojim se, da ti ni dobro. Ali nočeš, da bi šla?“

„Ne, ne. Saj sem močna, da se lahko zdržim. Sedaj greva do cerkve. Ali ne vidiš? Vse gre notri. Slišiš, kako kriče?“

Očividno je trpela. Usta so ji zdrhtavala; v obraz je bila blede, in njeni prsti so se zapičili Giorgio v roko. Oči pa ni obrnila od kapeličnih vrat, katera je pokrival modrikast dim, skozi katerega je bilo videti sèm in tjà svit sveč.

„Poslušaj, kako kriče!“

Omahovala je. Videti je bilo, ko da prihaja vpitje od pretepa, da bi se moški in ženske klali med sabo in razbijali okrog sebe v tekoči krvi.

Cola pa je dejal: „Za odrešenje prosijo“.

Niti za trenotek se ni ločil od svojih gostiteljev, neprenehoma se je trudil, da jima je delal pot skozi množico, da jima je napravil malo prostora.

„Ali hočeta tje?“ je vprašal.

Hippolita je odločila: „Da, pojdemo!“

Starec je šel naprej in delal s komolci prostor proti velikim vratom. Hippolita se je dotikala komaj tal, Giorgio je zbral vse svoje moči, da je obdržal sebe in njo pokoncu in jo je skoraj nesel na rokah. Za petami jima je bila beračica. Prosila je s tožnim glasom za miloščino ter tako stezala roko, da se ju je skoro dotikala. In videla nista ničesar drugega, ko to starikavo roko, katera je bila pokrita po zapetju z velikimi, modrikastorumenimi grčami, dolgih, vijoličastih nohtov. Med prsti se ji je luščila koža. Bila je podobna roki bolne sive opice.

Končno so prišli do velikih vrat. Naslonila sta se na neki steber, poleg katerega je prodajal nekdo rožne vence.

Različne družbe so hodile okoli cerkve, čakaje, kdaj, ko pride nanje vrsta, da pojdejo v cerkev. Vedno in vedno so se sukali v krogu, brez prenehanja; šli so odkriti za križem in nepretrgoma peli. Imeli so moški in ženske palice s križem na koncu ali ozaljšane s cveticami in se opirali nanje z vso težo svoje utrujenosti. Po čelu jim je kapal pot, celi potoki potu so jim curljali po licih in jim močili obleko. Možje so imeli na prsih odpete srajce, nage roke in vratove. Po rokah, po členih, po ramah, po prsih so jih pokrivalo v kožo ubodene podobe, pobarvane z indigom; imeli so jih za spomin na obiskana božja pota, na sprejete milosti, na izpolnjene obljube. Bilo je videti na vse mogoče načine pokvečene kosti in mišice, najrazličnejše fizične grdobje, vse neizbrisljive sledi, katere je utisnila utrujenost, katere so utisnile vremenske, bolezenske nadloge; — priostrene ali utisnjene lobanje, ki so bile plešaste ali volnate, pokrite z brazgotinami ali bulami. Belkaste in navidez neprozorne oči, pustozelenkaste oči, kakor od velikih, dolgočasnih krastač. Nosovi, kakor bi jih bili potlačili udarci pestij, ali priostreni, ko jastrebški kljuni, ali dolgi in meseni, ko rilci slonov, ali odgriznjeni, kakor bi bili odžgani. Lica z napetimi žilami, ko jesensko listje trte, ali uvela in nagubana, ko želodec prežvekovalcev ali ščetinasta, z rudečkastim piskovjem, ko turšica, ostra, ko britva, ali široko odprta in prhka, ko debele fige, ali upadla zaradi brezzobnih čeljusti, kakor nasušeno perje, ali z velikimi zobmi, ko ohli divjega prešiča; škrbine, brahorji, škrofelni, mozolji vsake vrste. Vse grozne bolečine, katerim je podvrženo človeško meso, so šle tu po svetlem solnčnem blesku, mimo hiše svete Device.

Eviva, Maria!

Vsaka četa je imela svoj križ in svojega vodnika. Vodnik je bil kak nasilen človek, močne po-

stave, ki je spodbujal ves čas vernike z divjimi kiki in besnim kretanjem, suval zaostale, vlekel onemogle starce in zmerjal ženske, ki so prenehale peti in lovile sapo.

Velikan, oljčnate barve, kateremu so se svetile oči pod velikim črnim šopom las, je vlekel za sabo tri babe, natvezane na treh vrveh. Pred njim je šla neka druga ženska, gola v vreči, iz katere so molele samo roke in glava. Neka druga suha postava, bledega obraza, steklenih oči, je hodila kakor v sanjah, ne da bi bila pela, ne da bi se bila kaj obrnila. Na prsih je imela rudečo obvezo, kakor onečedena s krvjo iz smrtne rane; včasih se je opotekla, ko da je ne morejo noge več nesti in kakor da pade vsak hip in obleži. Druga zopet, temnega in divjega pogleda, ko furija, je imela okrog suhih ledij krvavorudeč plašč, na nedercu vezenje, ki se je svetilo, ko ribje kosti. Vodila in nauduševala je svojo četo in vihtela pred njo črn križ. Druga je imela na glavi črno pregrnjeno zibelko.

Eviva, Maria!

In šli so okrog cerkve, vedno na novo, brez prenehljaja, podvizajoči se, s povzdignjenim glasom, vedno bolj razburjeni od divjih krikov in divjega kretanja zbesnelih. Device, po temenu skoraj plešaste, so imele svoje redke lase razvezane in pomazane z oljkinim oljem; njih obrazi so bili topi in neumni. Šle so v procesiji in se držale tovarišice za rame; vse prepadle so gledale v tla bedne kreature.

Štirje možje so nesli na nekakih globokih nosilih ohromelega človeka, roke so mu visele nizdol; bile so vse skrivljene od udnice in pokrite s strašnimi, ko redkvica debelimi grčami in neprenehoma so se mu tresle. Po čelu in po plešasti čepinji mu je tekkel pot in mu močil rožnorudeči obraz, ki je bil poln rudečih žil, ko volovska vranica. Na vratu je imel celo zbirko amuletov, na trebuhu pa razgrnjen papir s sveto podobo. Pihal in stokal je, ko da leži v mučnem smrtne boju, že napol ugasel; okrog njega se je širil neznosen duh, skoraj kakor trohnoba; vse kožne luknjice so izdihavale grozovite boli teh zadnjih streljajev življenja. In vender ni hotel umreti: na nosilih se je dal spraviti pred noge Božje Matere, da ne bi umrl. Prav blizu njega so pa vlekli krepki možje s težka nekega obsedenca, ki se je hreščaje branil njihovega držanja, možje, navajeni nositi pri cerkvenih slavnostih masivne kipe in visoka bandera. Obleko je imel vso raztrgano, okrog ust so mu stale pene, oči so mu stopile iz lukenj, žile po vratu je imel napete, lase vse razkuštrane, obraz posinel, ko obešenec. Tudi Aligi, moč z darom, je šel mimo, sedaj še bolj bled, ko njegova voščena noga. In vsi ostali so prišli zopet mimo v neprestanem obkroževanju: zopet so prišle one tri ženske na vrvi, prišla je furija s črnim križem, in ona molčeča s krvavo obvezo in

ona z zibelko na glavi in ona v vreči, upognjena v svoji ponižnosti, z obrazom razoranim od solz, ki so ji lile izpod povešenih trepalnic.

Eviva, Maria!

Brez prenehljaja so stopali zopet in zopet mimo — podvizajoči se, s povzdignjenim glasom, vsi neumni od solnca, ki jim je pripekalo na čelo ali zatilnik. Bili so vznemirjeni od tuljenja obsedencev in hrupa, ki jim je donel iz cerkve, ko so šli mimo velikih vrat. Popadla jih je strastna besnost, ki jih je gnala do krvavih daritev, do bičanja mesa, do nadčloveških junaštev. In iznova so prihajali okrog, nestrpni, kdaj da vstopijo, nestrpni, kdaj da popadajo po tleh in izpolnijo od tisoč in tisoč kolov zapuščeni spomin z javkanjem. In vedno iznova so prihajali mimo. Vedno bolj se je množilo njih število. S tako enakomerno silovitostjo so se gnetli in potiskali naprej, da ni bilo več podobno združenju posameznih individuov, temveč da je celotna masa neke temne snovi, gnane od neke sukajoče moči.

Eviva, Maria!

Maria, eviva!

Nakrat pa je napadla v množici nekega mladeniča božjast, da je omedlel in se zgrudil na tla. Njegovi sosede so se zmedli okrog njega in ga potegnili iz vrtinca. Iz množice, ki je napolnjevala prostor, je priteklo mnogo radovednežev, da si ogledajo prizor.

„Kaj se je pripetilo?“ je vprašala pobledela Hippolita s čudovito izpremenjenim glasom in obrazom.

(Dalje sledi).

Izvirni dopis.

Iz Rusije 29. maja. — Velikonočni teden v petek pod večer sem sedel v sobici, zavil v toplem plašču. Prečitavši v liberalnem „Ruskem Slovu“ uvodni članek o spremembi v ministrstvu „Narodnago Prosveščenija“, sem se začel spominjati, kako prijazno so me sprejeli pred 32 leti v Petrogradu in v Moskvi, in kako neprijazno v Tuli, kjer je vladal takrat v šolah realistični duh, protivnik klasicizma, in na misel so mi živo prišle sanje, ki sem jih videl že prvi teden svoje službe v Tuli. Peljal sem se po lepi, široki, gladki cesti; od desne in leve strani se menjavajo zeleni logi, gaji, dobrane, cveteča polja, spredi blešče zlate glave moskovskega Kremlja. Oziram se, srce igra veselo. Ali glej, cesta je ožja, da, ožja in ožja; cesta — ni cesta, to je kolovoz, pod nogami jame, luže; a kje je lihač? Hodim peš; belih sten in glav zlatega Kremlja ni videti, tam je grič, obraščen z grmovjem; pod gričem neke kočure; ne, ne kočure, to so stari sodi, raztrgani koši, umazani jerbasi. Za enim jerbasom s pognilimi jabolki dremlje umazana baba. Prašam jo, kje je cesta v Moskvo; ona godr-

njava nekaj mrmra, ter pokaže s prstom na desno. Pogledal sem tje. Daleč, daleč v večernem polumraku vidim nejasne poteze domače vasi: Slavina! sem zakričal ter skočil s postelje. — Eh! Kake spomine budi ta prinaskutni časnik s svojim melanholičnim modrovanjem! — Zvonček žvenklja! To je nagajivec, seveda, kajti kdo bi mogel, posebno sedaj, pod večer, zvoniti k meni? Tako sem mislil, pa zvonček je zopet zažvenkljal. Pogledal sem v okno; pred vratmi stoji izvošček — a jaz sem bil doma sam, vsi so šli v goste, služkinjo pa sem poslal k peku po žulke k večernemu čaju — a zvonček tretjokrat cinglja. Kaj je storiti? Hoditi na hladni zrak je nevarno, a odpreti je treba. Zavil sem se, kakor o Božiču, in grem k vratom, odpiram, slišim:

„Nikifor Nikolajevič je doma?“

Doma je, doma, dobro došli, izvolite!

Med tem, ko je prišlec plačeval izvoščeku, sem si ga pazljivo ogledal in spoznal.

Boris Vladimirovič! Bog vas sprimi, prosim, izvolite v mojo skromno hišo!

„Kaj neki, to ste vi? Vi sami, Nikifor Nikolajevič? In v kožuhu o Velikonočnih praznikih?“

Tudi vaša brada, dragi Boris Vladimirovič, že ni taista; 22 let v pridatek k bivšim, že ne mladim letom, to ni šala!

„Kajpada, kajpada, reče on, seza po „Ruskem Slovu“ ter nadaljuje, uprši bistri pogled v moje oči: „Vi ste postali neverni, vi ste začeli liberalizirati, pravzaprav, realizirati. Kaj to pomeni? Vi čitate „Rusko Slovo“? In bivale so pri vas „Moskovske Vedomosti“, „Ruski Vestnik“, „Novice“, „Zvon“. Nu, dajte mi pogledati v poslednje „Novice“!“

Boris Vladimirovič, poslednje „Novice“ sem prejel dve leti po vašem odhodu, tedaj pred 20 leti, in one leže v čumnati na polici s starimi knjigami, in vi vidite, da sedaj ne morem laziti v hladno čumnato in prebrskavati tam staro šaro.

„Kaj vam je pravzaprav? Pri Bogu, ne razumem!“

Influenca, najmodernejša bolezen.

„Ste davno zboleli?“

Zvečer pred cvetno nedeljo.

„To se pravi: nalašč pred prazniki, da bi ne hodili k eksercijam in k spovedi in da bi ne delali obiskov? Umno! In zdravnika ste poklicali?“

Davno že znam vse doktorske recepte in njihovo umetnost zdraviti influenco.

Boris Vladimirovič me je zopet uporno pogledal v oči ter rekel: „Nu, tako, tebi nič, meni nič, mimgrede. Vrnimo se k prejšnjemu vprašanju. Zakaj ste vi že 20 let brez „Novic“ in brez „Moskovskih Vedomostij?“

Boris Vladimirovič, vi morete me ravno tako izpraševati, zakaj sem že toliko in toliko let brez žene. Mislil sem, da se je mene spomnil dobri drug

ne segli po dohodku, katerega nam tako lepo ponuja narava sama.

Poučni in zabavni del. *****

Marija Pomagaj.

Odlomek iz romana „Il Trionfo della morte“.

Spisal Gabrielle D' ANNUNZIO.

(Konec.)

„Nič, nič . . . Solnčarica . . .“ je odgovoril Giorgio, prijemši jo za roko, da bi jo odpeljal.

Toda Hippolita je že opazila, zakaj se gre. Videla je, kako sta mladeniču razvlekla dva moža siloma čeljusti in kako sta tiščala vmes ključ, da bi si ne pregriznil jezika. Vsled sugestije je občutila na svojih zobeh strahovito škripanje, in instiktivna groza jo je pretresla po skrajnih kotih njenega bitja, kjer je spalo „skrito zlo“, ki bi se bilo lahko vzbudilo vsak hip.

„O, jeden je, ki ima bolezen sv. Donata“, je rekel Cola iz Sciacampagne. Nikar se bati!“

„Pojdiva proč, pojdiva proč!“ je prosil Giorgio, ves vznemirjen in presenečen in skušal potegniti tovarišico seboj.

„Če bi mi padla tu po tleh! Če bi jo napadla bolezen tu sredi množice!“ je rekel sam pri sebi Giorgio in začutil, da se mu je kar kri ustavila po žilah.

„Pojdiva proč! Ali bi rada, da bi šla v cerkev?“

Ni mu odgovorila ničesar, ko da je dobila udarec po zatilniku.

„Ali bi šla rada notri?“ je ponovil Giorgio in jo stresel, skušaje skriti svoj strah. In hotel je pristaviti: „Na kaj misliš?“ pa ni si upal. V njenih očeh je zapazil tako trpko žalost, da se mu je skrčilo srce in grlo. Potem se ga lotil smrtni strah, ko se je spomnil, da naznanjata ta molk in ta omedlevost nov napad. Brez premisleka je blebetal: „Ali se počutiš slabo?“

In te prestrašene besede so izvečale nemir obema, ker so kazale njegove tesnosrčne dvome in njegov skrivni strah.

„Ne, ne!“ je rekla ona, vidno se zgražaje, Prepadena se je pritislila tesno na tovariša, da bi jo varoval grozeče nesreče.

In obkoljena od množice, zmešana, brez poguma, revna, ko vsi ostali, sta bila vredna pomilovanja in potrebna pomoči, ko ti vsi. Oba sta začutila za nekaj hipov, kako zelo pripadata tej množici, sredi katere sta se bala in trpela, ko sta se zavedla teže umrljivega sveta. Obema se je stopila duša za nekaj hipov v splošnem čuvstvu neskončne človeške tužnosti.

Prva je bila Hippolita, ki se je osrčila in obrnila proti cerkvi, k velikim vratom, ki so bila taka, kakor da so zagrnjena z modrikastim dimom, skozi kate-

rega so se posvetikovale goreče voščene sveče nad drvečim se vrtincem.

„Pojdimo notri“, je rekla pridušno Giorgiu, ne da bi ga bila spustila.

Cola je dejal, da se skozi velika vrata ne more priti notri.

„Jaz vem za stranska vrata“, je pristavil. Pojdita za mano!

S težavo so si delali pot. Vodila jih je lažna odločnost, gnala jih je slepa trmoglavost, deloma ravno tista trmoglavost, ki je silila fanatične vernike, da so tekali neprenehoma okrog. To je bil sad nalezljivosti. Giorgio je čutil, da ni več gospod samega sebe. Vodili so ga živci, ki so mu vsiljevali zmedenost in preveliko občutljivost.

„Pojdita za mano!“ je ponovil starec. S svojimi močnimi komolci je delil tok in se trudil, da bi obvaroval svoja gostitelja sunkov.

Skozi stranska vrata so stopili v nekako zakristijo. Kolikor je bilo mogoče videti skozi modrikast sopar, so bile vse stene od stropa do tal pokrite s samimi voščeni darovi, ki so viseli tu za spomin na vse čudeže, katere je naredila sveta Devica. Noge, roke, rame, stegna, prsa, nikomur podobni deli, ki so imeli predstavljati otekline, vnetja in otečenine, surove podobe strašnih boleznij, rane kričeče rudeče in modrikaste barve na belem vosku — vse te nepremične podobe po štirih visokih stenah so napravljale mrtvaški utis, povzročale gnus in strah, vzbujale v spominu sliko kake sobe, kjer leže nagomilani porézani udi iz cele bolnišnice. Po tleh so ležale cele kupe teles. Pod njimi je bilo videti blede obraze, okrvavljene ustnice, oprášena čela, plešaste čepinje, sivi lasje. Bili so skoraj samo stari ljudje, katere je prijel pred altarjem krč, in ki so jih sedaj znosili sem na kup ko mrtvece za časa kuge. Dva jokajoča moža prineseta iz cerkve starca. Pri premikanju mu je opletala glava naprej in nazaj; po srajci mu je kapala kri, ki mu je curljala z opraskanega nosu, z ust in brade. Za njim je donelo obupno kričanje, katerega še mogoče nič več slišal ni, kričanje znorelih, ki so prosili za čudeže, katerih zanj ni bilo.

„Madona! Madona! Madona!“

Bilo je grozovito vpitje, strahovitejše, ko tuljenje človeka, ki gori živ, brez pomoči, strahovitejše, ko kričanje popotnikov, ki so sredi morja v črni noči obsojeni na gotovo smrt.

„Madona! Madona! Madona!“

Tisočero rok se je stegovalo z besnelo strastnostjo proti altarju. Ženske so se plazile po kolenih, jokale, si pulile lase, se tolkle po ledjih, bile s čelom ob kamen, se premikale in stresale, ko da so obsedene od hudiča. Nekatero so ležale na vseh štirih, se bližale počasi altarju, ter nosile vso težo vodoravnega telesa s komolci in palci na nogah; plazile so se ko kušarji. Upiraje se s palci so se pomikale po-

časi z zaporednimi sunki naprej. Izpod krila so se kazali žuljavi, rumenkasti podplati, robate, štrleče kosti. Sem pa tja so pomagale komolcem pri utrudljivem delu z lahtmi. Opletale so jim pred ustmi, ki so poljubljala tla, trdo pred jezikom, ki je delal s krvavo slino križe v prah. In telesa so se plazila čez te krvave sledove, toda zbrisala jih niso. Pred vsako glavo je pa pokoncu stoječ človek tolkel s palico ob tla in kazal ravno smer proti altarju.

„Madona! Madona! Madona!“

Sorodniki, ki so se plazili na obeh straneh po kolenih, so pazili na zaobljubljeno mučenje. Včasih so skimavali z glavami, da bi tolažili usmiljenja vredne reveže. Če jih je hotela zapustiti zavest, so hiteli tje, jih podprli z roko ali pomahali z robcem zaradi zraka. Zraven so prelivali grenke solze. Še hujše so jim tekle solze, če so pomagali starcem ali mladeničem, ki so napravili isto zaobljubo. Ker ne samo ženske, temveč tudi starci, možje in mladeniči so si naložili mučenje in šli tako k altarju, da bi postali vredni povzdigniti oči proti sveti podobi v altarju. Vsak je obliznil mesto, kjer je pustil že drugi mokro sled, vsak je bil ob tla s čelom ali brado, kjer je popustil že drug košček kože ali kapljico krvi in potu in solz. Nenadoma se vkrade skozi velika vrata žarek bleščeče se luči, pade na skrčene podplate, ki ožuljeni od suhih prstenih kep ali kamnitih hribov, vsi skvečeni že niso imeli nič človeškega na sebi, temveč nekaj živalskega, pade po plešastih ali kosmatih glavah. Te so bile osivele od starosti, ali prstenordeče ali rujave; sedele so na volovskih vratovih, ki so zatekli od naprezanja; ali so se nalahno majale, ko zelenkaste glave iz lupine zlezle želve; druge so bile podobne izkopanim čepinjam, kjer je ostalo med izgledanimi mesti še nekaj šopov sivih las in nekoliko rudeče kože.

Včasih se je razširil čez te počasi se plazeče postave prav polagoma val modrikastega kadila ter zakril skoraj usmiljeno nekaj kratkih hipov vso to ponižnost, vso to množino upanja, vse te fizične bolečine. Čez nje so šli in se pokazivali pred oltarjem drugi bolniki, ki so prosili za čudeže. In s svojo senco so pokrili in s svojim glasom so prevpili one po tleh, in zdelo se je, ko da se tem nikdar več ne posreči zopet vstati.

„Madona! Madona! Madona!“

Matere so odkrivale svoje sesehle prsi in jih kazale sveti Devici, da bi jih blagosloвила z mlekom. Sorodniki so pa držali za njimi shujšane, skoro umirajoče dojenčke, ki so slabo cvlili. Žene so prosile rodovitnosti za svoje sterilno naročje ter ponujale kot dar za to poročno obleko in zlatnino.

„Usliši moje prošnje zaradi sina, katerega držiš v naročju, sveta Marija!“

S prva so molili ponižno, naštevati med solzami svoje težave, kakor da bi se vsak zase pogovarjal,

kakor da bi se nagibala podoba k njim, da bi slišala njih tožbe. Potem so se pa počasi vzburljali do besnosti, do divjanja. Bilo je ravno tako, ko da hočejo izsiliti čudeže s kričanjem in divjim kretanjem. Zbirali so vse moči, za zadnji, še bolj pretresujoči vsikrik, ki naj bi segel Materi Božji v globočino srca.

„Milost! Milost! Usmili se me!“

In v plahem molku, s široko odprtimi očmi so čakali, upali, da se pokaže vendar kako znamenje na nedostopnem obrazu božjega bitja, ki se je svetilo med stebri na altarju, vse obloženo z dragimi kamni.

Nov tok fanatičnih vernikov pride in zavzame po vsi dolžini prostor pred ograjo. Glasno kričanje in silovito kretanje se je menjavalo z darovanjem. Onstran omrežja, ki je zapiralo dohod k velikemu altarju so sprejemali duhovni denar in lišp. Zadaž za njimi so pa držali, postrežniki kovinaste posode, kjer so se kupičili zveneči darovi. Na strani, zraven vrat v žagrad, so stali drugi duhovni, sklonjeni na mizo: ti so šteli denar, preskušavali zlato, dočim je koščen, rudečkasto siv svečenik zapisaval darove z gosjim peresom v velik register. Zraven so pa popuščali menjavaje se opravilo, da so šli opravljat službo božjo. Sedaj pa sedaj je zapel zvonec, in kadeča se kadilnica se je premikala po zraku. Dolgi, modrikasti dimi so se vzdigovali nad ostrižene glave in se širile onstran čez omrežje. Sveta dišava se je mešala z zopernim soparom iz množice.

„Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix“.

„Ut digni efficiamur promissionibus Christi“.

Včasih nastane med viharjem za hip nepričakovan in grozen mir; tako je počakala včasih množica v dolgem pričakovanju. In med tem je bilo slišati razločno latinske besede:

„Concede nos famulos tuos . . .“

Skozi velika vrata stopi v spremstvu bogato oblečenega sorodstva zakonski par ves v bleščečem se zlatu in šumeči svili. Mlada in močna žena je imela glavo, ko kaka barbarska knežna s svetločrnimi, valovitimi lasmi, z gostimi, skupaj zraščeni obrvmi, napetimi, rudečimi ustmi, kjer je zgornja, z mahom poraščena ustnica molela malo naprej zaradi nepravilnih sekavcev v zgornji čeljusti. Okoli vratu je imela trojno verižico velikih zlatih jagod. V ušesih je imela velike, zlate obročke izbrane vrste, ki so ji viseli doli na lica. Nederc, ki je obdajal prsi, se je svetil, ko kak oklep. Korakala je vsa zatopljena v misli, častitljivo, da skoro z očesom ni trenila; z jedno, s prstani bogato okrašeno roko se je držala soproga. In mlad je bil tudi soprog, bolj nizke postave, skoro nič poraščen, grozovito bled, z izrazom tako globoke žalosti, ko da ga zdeluje skrivna bol. In oba sta bila taka, ko da uresničujeta s svojo prikaznjo usodo kake temne skrivnosti.

Nastane mrmranje, ko sta korakala mimo. Spremljali so ju sorodniki; možje in žene so se držali za

roke in tvorili verigo, ko v staroveškem plesu; nič nista govorila, ter prav nič ne obrnila glave na stran. Kako obljubo sta prišla neki spolnit? — Za kak čudež sta neki prosila? In tiho je šel šepet od ust do ust. Molila sta Madono, da bi vrnila njemu moško moč, katero je morebiti izgubil po kakem začaranju. Soproginu devištvo je bilo še nedotaknjeno.

Ko prideta do predomrežja, oba molče vzdigneta oči proti sveti podobi; nekaj trenutkov ostaneta zatopljena v tiho molitev. Toda njuni materi zadaj začneta stegovati in lomiti roke, ki so zastonj trosile na poročni dan nadepolno zrnje. Lomili ste roke in vpili:

„Madona! Madona! Madona!“

Mlada žena sname počasi prstane ter jih da v dar. Potem odpne težke uhane. Z vratu dene verižico, rodbinski lišp. In vse zaklade položi na altar.

„Vzemi, blažena Devica!“

„Vzemi Marija, sveta Čudodelnica!“ — ste vpili materi. Glas jima je bil hripav od kričanja; podvojita dokaze svoje pobožnosti in pogledujeta skrivoma druga drugo, da ne bi prekosila vpričo pazljive množice katera druge v vznemirjenosti.

„Vzemi! Vzemi!“

Videli ste, kako je padel lišp v roke svečnikov. Slišali ste zveneči ropot dragocene kovine v strežnikovi posodi, zlata, katerega je nabirala vstrajna pridnost večjih garancij, ki je ležalo leta in leta na dnu globokih skrinj, in ki je prišlo na dan le pri vsaki novi poroki. Videli ste, kaka pada rodovinski zaklad, pada in za vedno izganja. Veličina žrtve je povzročala neutolažljivo ganjenje, ki se prime tudi ostalih. Slednjič je kričalo z njima vred celo sorodstvo. Samo mladi soprog je molčal, imel oči na sveto posodo obrnjene, in iz njih so mu lili potoki nemih solz.

Nastane premolk, v katerem je bilo čuti latinske besede oficijantov in melodijo hvalne pesmi, katero se pele družbe, ki so šle okolu cerkve. Potem pa dvojica v istem položaju, z na sveto podobo obrnjenimi očmi odstopi. Kričaje se vrine med nju in med omrežje nova tolpa. Za nekaj trenutkov je molila glava mlade žene nad hrušč; oropana poročnega lišpa, toda še lepša in mogočnejša je bila taka, ko da jo obdaja bahantična skrivnost, ko da oživlja barbarsko množico skoro z duhom staroveškega življenja. Potem pa izgine, popustivši neizbrisljiv utis.

Giorgio jo je spremljal s pogledom, dokler mu ni izginila. Njegov duh, udeležajoč se cerkvenih obredov skrajno temnega izvora, je presegal čas in resničnost, živel je v grozi neznanega duha, spričo neznankega naroda. Moški in ženski obrazi so se mu zdeli, ko da so vizija delirija, imeli so biljeg drugačnega človeškega rodu, ko je bil njegov, bili so narejeni iz drugačne snovi. In pogledi in kretanje in glasovi, vse kar je opažal na njih, mu je povzročalo

začudenje in prepadenost, ko da niti najmanj ni bilo podobno temu, kakor si je do današnjega dne ljudi po navadi predstavljal. Gotove prikazni ga začno nakrat magnetično privlačiti. Hippolito je potiskal naprej in jim sledil skozi množico. Stopal je na prste ter jih spremljal s prestrašenimi pogledi, pazil je na vsak njih pregib, v svojem srcu je čutil odmev vseh njihovih krikov — čutil je, da se ga polasča ista norost. In tudi on začuti v sebi surovo potrebo kričanja in besnenja.

Sem pa tja so se srečali njegovi in Hippolitini pogledi; in videla sta, da izgledata oba blede, krčevito, ustrašeno in izmučeno. Vender pa le noben ne reče, da bi zapustila strašni prostor, čeprav sta bila oba na koncu s svojimi močmi. Množica ju je potiskala naprej, včasih kar vzdignila; opletala sta sem in tje držaje se za roke, dočim se je stari neprenehoma trudil, da bi jima pomagal in ju varoval. Na novo prišedša truma ju pririne do predomrežja. Tu ostaneta nekaj minut zajeta, obkoljena okrog in okrog, zavita v dim kadila, omotljena od kričanja, sredi udušljive vročine, v grozni, besni razburjenosti.

„Madona! Madona! Madona!“

Bile so plazeče se babe, ki so vstale prišedši na cilj. Jedno otrplo, ko da je mrtva, vzdignejo sorodniki in jo začno tresti. Bila je taka, ko mrtva. Obraz je imela ves prašen, po čelu in nosu razmesarjen, usta krvava. Oni, ki so ji prišli na pomoč, so ji pihali v obraz, da bi se zopet osvestila; usta ji obrišejo z ruto, ki se okrvavi. Začno jo z nova stresati ter ji vpiti ime na ušesa. Nenadoma vrže glavo nazaj in skoči k omrežju, se prime krčevito za železne palice ter začne tuliti, ko da je neumna.

Tulila je in mahala okrog sebe z rokami in z nogami, da prevpije ves ostali šum. Po obrazu so ji lile solze, ter sprale kri in prah.

„Madona! Madona! Madona!“

In zanjo, poleg nje so vstajali drugi, omahovali, se oživljali in prosili.

„Usliši nas! Usliši nas!“

Glas jim je odpovedal; pobledovali so, nenadoma padli, bili odnešeni; vmes so pa vstajali zopet drugi, ko da vstajajo iz zemlje.

„Usliši nas! Usliši nas!“

Iz prs se je izvijalo tuljenje, ko da jih hoče pretrgati. Ponavljali so zloge s neprenehoma isto zapupno in zmagoslavno vstrajnostjo. Debel sopar, ki je visel ko težak oblak, je stal nad telesi, ki si so bila tako blizu, da se je pomešavala njih sapa. Pri vsem tem in pri pogledu na kri in solze je polnila vso množico samo jedna misel množico, postala je jedno samo pomilovanja vredno in strašno bitje, ki je znalo samo na jedno kretanje, jeden glas, jedno veliko bol in jedno znorelost. Vse nesreče so se zlile v jedno samo, katero naj bi bila Madona odvezela, vsi upi v jednega samega, katerega naj bi bila Madona spolnila.

In pod bleščečo se sveto podobo so plapolali plameni voščenih sveč nad tem orkanom strasti.

Novice.

— **Učiteljske vesti na Štajerskem.** V stalni pokoj so šli nadučitelji: gg. Josip Vidic v Št. Pavlu v Savinski dolini, J. Čížek na Pilštajnu in I. Žolnir pri Sv. Štefanu.

— **Poštna vesti.** Služba poštnega odpravnika v Prestraneku se je podelila poštnemu upravitelju gosp. Fr. Deklevi, v Jesenicah na Savi pa poštni upravitelji Hermini Zwirn.

— **Volitev deželnega poslanca v trgovski in obrtniški zbornici.** Pri dopolnilni volitvi enega deželnega poslanca na mesto umrlega zborničnega predsednika gosp. Jos. Kušarja izvoljen je bil deželni poslanec predsednik odvetniške zbornice gosp. dr. Danilo Majaron. Oddanih je bilo 22 glasovnic. Gospod dr. Danilo Majaron je dobil 19 glasov, Fran Kollmann 2 glasa, jedna glasovnica je bila prazna. Kot vladni komisar je bil pri volitvi navzoč gosp. dvorni svetnik dr. pl. Ruling.

— **Izumitelj umetnega klavirja.** Pretekli teden se je mudil v Celju gosp. Ivan Bajde iz Hotiča pri Litiji na Kranjskem, ki je izumil posebni klavir, ki v komaj štiri in pol oktave obsegajočem prostoru združuje citre, harfo, vijolino, violo, čelo itd. Gosp. Bajde je vzbujal veliko zanimanje ter se je iz Celja napotil s svojim instrumentom v Savinjsko dolino, odtod pa v Maribor.

— **Občni zbor »Slovenske Matice«** je dokazal, da je bilo v 37. društveni dobi 36 418 kron 50 vin. dohodkov, stroškov pa 36.034 kron, torej je ostalo prebitka 384 kron 50 vin. Lani se je društveno premoženje pomnožilo za 2275 K 18 vinarjev.

— **Novi deželni dvorec** bo do meseca avgusta toliko urejen, da se bodo mogli v tem času preseliti vanj vsi deželni uradi. Le dvorana bo vzela še nekaj tednov, predno bo docela dovršena in opravljena.

— **Preselitev sodišč iz državnega pravdnštva v novo poslopje** se bo vršila začetkom meseca avgusta. Takrat bodo tudi tukajšnji kaznjenci tja prepeljani. — Prostor v Cojzovi hiši se adaptirajo na to za privatna stanovanja.

— **V začasni pokoj** je šel okrajni glavar v Radovljici Jakob Rubelli pl. Sturmfest.

— **Za male obrtnike.** Justično ministrstvo je naznanilo tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da je vsled njenih in pritožb drugih zbornic prepovedalo krojaška, črevljarska, urarska itd. dela v kaznilnicah za zunanje stranke.

— **Odhod vojaštva iz Ljubljane.** Tukajšnji bataljon 17. polka odrine 1. julija k vajam v Postojno ter se vrne v Ljubljano 19. julija. 27. polk pa odrine v Postojno 17. julija ter se vrne v Ljubljano šele 9. septembra. Razun tega se vršijo letos manevri večjih oddelkov 3. voja v okolicah Postojne, Rakeka, Cirknice, Begunj itd.

— **Naprava mehanične pekarnice v Ljubljani.** Hišni posestnik Julij Kantz namerava napraviti veliko mehanično pekarno z uporabo električne moči in si je v to svrhu že izposloval stavbeno dovoljenje za nekatera rekonstrucijska in adaptacijska dela v svoji hiši ob Rimski cesti števil. 10. in pa za zgradbo novega poslopja na vrtu svoje hiše. Prvotno je gosp. Kantz svoje novo podjetje hotel namestiti v Nušakovi vojašnici, vsled diferenc s solastnikom vojašnice pa je to namerano opustil in bo zgradil pekarno ob Rimski cesti. Parna peč se bode kurila s premogom, stroje za gnetenje, za drobljenje starega kruha itd. pa bode gonila elektrika. Dimnik bo

18 m visok. Delo se bode pospešilo tako, da bo moči pekarno že letos izročiti svojemu namenu.

— **Ruppejeva razstava** oljnatih slik, akvarelov, skic in studij je v risalni dvorani mestne realke. Na razstavo iznova opozarjamo. Slike kažejo motive s Kranjske, Tirolske in iz Italije.

— **Nov most čez Savo.** Že pred leti se je sprožila misel, da bi se blizu Trbovelj zgradil čez Savo most, ki bi vezal štajerski breg Save s kranjskim. Potreba take zveze je tem občutljivejša, ker od Litije do Radeč ni nobenega mostu čez Savo. Sedaj se bode ta namera menda uresničila. C. kr. višji inženir M. Kirschlager v Ljubljani je izdelal projekt ter pri c. kr. deželni vladi vložil prošnjo za podelitev dovoljenja za zgradbo železnega mostu čez Savo pri Trbovljah. Okrajno glavarstvo v Krškem je dobilo pooblastilo, da dotično vodopravno obravnavo vpelje in izvrši in je v ta namen razpisalo komisijsko obravnavo na licu mesta, ki se bo vršila dne 8. julija.

— **Pri »Amerikancu«** Hodscharju so dobili, ko je bil aretovan, baje 28 000 kron.

— **Število veleposestnikov na Kranjskem** se jako manjša. Leta 1895 so bili še v veleposestvu pri volitvah 103 volilci. Leta 1897 jih je še 96, leta 1900 samo 90. Veleposestniki raje poprodajo svoja posestva ter gredo v mesta uživati brezskrbno življenje. Škoda, da imajo veleposestniki še deset mandatov, seveda samo nemških, v deželnem zboru.

— **Bohinjski predor.** Do konca meseca aprila t. l. se prevrtali bohinjskega predora od severne strani 762 m od strani Podbrdom pa 4296 m. Delo je jako težavno.

— **Gradnja ceste iz Podbrda čez Petrovobrdo** do Zalegadola je oddalo železniško ministrstvo brez razpisa natečaja tvrdki Rizzani Venier iz Italije. Cesta bo dolga 14 km in bo stala okoli 700.000 kron ter mora biti končana do konca tekočega leta. Delavcev potrebuje okoli 600. To cesto je nujno zahteval podjetnik Ceconi, da se more delo v prizadetih krajih sploh vršiti.

— **Dovoljenje za rudosledbo** je dobil tovarnar v Radečah gosp. Josip Tertschek za litijski okraj.

— **Mariborsko okrožno sodišče** razpisuje oddajo zidanja novega sodnega poslopja v Slovenji Bistrici v „Marburger Zeitung“, katera je Schönererjansko-vsenemška — po domače povedano pa veleizdajalska. Več menda ni treba povedati.

— **Marenberški Nemci** so kar zeleni od jeze, da se je nastanil v Marenbergu slovenski odvetnik gosp. dr. Fran Pikel. Kaj so mu v tej jezi naredili? Namazali so mu tablo s človeškim blatom. So pač podobni tistim živalicam, katerim pravi naš kmetič — dreko brbeci.

— **Spodnještajerska kopališča.** Na deželnem kopališkem zavodu Rogatec Slatina je bilo do 9. junija t. l. 155 strank z 202 osebama, na deželnem kopališkem zavodu Dobrna do 10. junija 129 strank s 195 osebami, v Rimske toplice pa je prišlo do 12. junija t. l. 66 strank s 174 osebami.

— **V Marenbergu** so občinske volitve v prvem in drugem razredu razveljavljene ter se bodo vršile nove volitve, pri katerih je pričakovati, da bode vsenemška stranka pogorela, ker hočejo proti taisti Slovenci z zmernejšimi Nemci skupno nastopiti.

— **Žalosten pojav.** Gornjeradgonski okrajni zastop ima po zadnjih volitvah, ki so se končale dne 5. junija t. l., zopet nemško nacionalno lice, le občine so volile krščansko-narodno. — Nekatero slovenske občine so baje volile z nemškimi nacionalci.

— **Za »Učiteljski dom«** v Celovcu so darovali slovenski poslanci 200 kron. Društvo se vrlim našim poslancem za njihov dar iskreno zahvaljuje.

— **Slovenska ljudska šola** v Št. Rupertu pri Velikovecu na Koroškem, ki jo vzližuje družba sv. Cirila in Me-